

trykkelig at være nævnt i Loven, kunne blive benyttet til de nævnte Forretninger.

Justitsministeren: Det Endringsforslag, som er stillet under Nr. 12, strider aldeles imod den Hensigt, i hvilken det er stillet; thi, dersom Endringsforslaget vedtages, er det saa langt fra, at der vil opnaaes noget Gode for Tyendet, at tværtimod den Erstatningspligt, som da kommer til at hvile paa Tyendet, bliver mere udvidet end efter Lovudkastet. Det er en ganske almindelig Regel, naar der tales om Erstatningspligt, at under „Uagt-somhed“ indbefattes ogsaa Ukyndighed i de Forretninger, man paatager sig; naar altsaa den Sætning om „Ukyndighed“ gaaer ud, og „Uagt-somhed“ bliver staaende, saa bliver Tyendet pligtigt at betale al den Skade, som forarsages enten ved „Forsæt“ eller ved hvad der juridisk kaldes „Uagt-somhed,“ derunder indbefattet den Skade, som er en Følge af, at Tyendet ikke forstaaer sin Dont; det er netop til Fordeel for Tyendet, at der i Udkastet er tilføjet en Indskrænkning i sidstnævnte Henseende, idet man nemlig ikke har troet, at man burde paalægge ethvert Tyende, som jo ofte kommer til sine Forretninger uden at kunne kjende dem, at erstatte al den Skade, som kunde være en Følge af, at det ikke forstaaer de Forretninger, det skal udføre, og derfor har man sagt, at der kun skal indbefattes i dette Tilfælde al den Skade, som Tyendet paafører Huusbonden af Mangel paa nogen Art af særegen Dygtighed, der udkræves til bestemte Forretninger, hvortil Tyendet har ladet sig antage. Endringsforslaget under Nr. 13 kan aldeles ikke vedtages; thi det vilde ganske vende op og ned paa alle Retsregler, og man kan ikke til Fordeel for Tyendet gjøre en almindelig Undtagelse fra det, som i alle andre Forhold er Regel, nemlig, at den, som paafører en Anden Skade ved Uagt-somhed, skal erstatte den. Der gives mange analoge Forhold, hvor Erstatningspligten ligefrem følger af Uagt-somhed, og der er ikke Noget i Tyendeforholdet, som kan begrunde en særlig Undtagelse. Men jeg maa bemærke, at der her naturligtvis kun er Tale om det, som i juridisk Forstand kaldes Uagt-somhed, men ikke om hvad der maa

henregnes til Hændelse, og imellem disse to Begreber gives ikke nogen fast Grændse. Det forekommer mig altsaa, at man i Forslaget under Nr. 13 har forverlet Ret og Billighed, thi Billighed tilføjer vist i mange Forhold, at Huusbonden ikke bør fordrø Erstatning, og efter hvad Erfaring noksom viser, fordrer Huusbonden heller ikke erstattet Alt, hvad der efter Retsregler kunde fordrø. Endringsforslaget under Nr. 15 er, saavidt jeg forstod, taget tilbage; men der er endnu et Underendringsforslag.

Formanden: Ja, det bortfalder af sig selv.

Justitsministeren: Til § 26 er der under Nr. 16 stillet et Endringsforslag, der væsentlig gaaer i samme Retning som det under Nr. 15, der er taget tilbage. Endringsforslaget under Nr. 16 blev i Særdeleshed motiveret derved, at, da der her tales om et Cocontractforhold, burde Bestemmelserne for begge de contracterende Parter være de samme; men det kan jeg ikke indrømme. Det forekommer mig, at Forholdet paa de forskjellige Sider er af en forskjellig Beskaffenhed. Tyendet skylder Huusbonden Grbødighed; det bør man ikke tage bort af Tyendeforholdet, og det kan ikke tages bort; thi det ligger i Forholdets egen Beskaffenhed. Nu er det en almindelig Regel i Forordningen om Fornærmelse af 4de October 1833 § 23, at, naar de i Forordningen omtalte Forseelser begaaes imod Personer, som man skylder en særdeles Grbødighed, skal der vises Strengheid i Lovens Anvendelse, og det er heller ikke rigtigt, hvad den ærede Forslagsstiller synes at forudsætte, at Tyendet for de nævnte Forseelser kan straffes med Bånd og Brød, men Huusbonden ikke. Der er Intet til Hinder for, at Huusbonden for lignende Forseelser kan hensættes paa Bånd og Brød; det er den almindelige Straf i Forordningen af 4de October 1833 for Fornærmelser i Gjærning, naar de ikke bestaae i tørre Hug, som efter § 1 kan medføre Bøder indtil 100 Rd., men overalt, hvor der er nogensomhelst skærpende Omstændighed tilstede, eller der fremkommer et om end kun ubetydeligt Saar, er den almindelige Straf efter Forordningen af 1833 Fængsel paa Bånd og Brød, og dette er alt